

Основні зміни законодавства

28 листопада 2023 року Президент України підписав Закон № [3460-IX](#) «Про Державний бюджет України на 2024 рік».

Законом визначені пріоритети державного бюджету: більше 20% ВВП виділятиметься на сектор оборони і безпеки, передбачено збільшення фінансування на розвиток оборонно-промислового комплексу. Окрім цього, визначені видатки на соціальний захист громадян, підтримку ветеранів війни, охорону здоров'я, освіту, цифрову трансформацію та підтримку бізнесу. Передбачається зростання реального ВВП на 4,6%, зростання індексу споживчих цін до 9,7%, середньомісячна заробітна плата у розмірі 21 809 грн.

При цьому, зарахування ПДФО з грошового забезпечення військовослужбовців, замість місцевих бюджетів, відтепер відбуватиметься до спеціального фонду державного бюджету з їх цільовим використанням на закупівлю спеціальної техніки і обладнання та розвиток військово-промислового комплексу.

Залучення коштів від міжнародних партнерів на нагальні потреби держбюджету, зокрема у соціальній сфері та на гуманітарні потреби, заплановано від Сполучених Штатів Америки, Європейського Союзу, Міжнародного валютного фонду, Світового банку, Японії та інших донорів.

1 грудня 2023 р. Кабінетом Міністрів України прийнята постанова № [1261](#) «Про внесення змін до Порядку формування базової мережі закладів культури».

Установлено, що під час воєнного стану переліки закладів базової мережі місцевого рівня формуються відповідними обласними, Київською міською військовими адміністраціями та затверджуються начальниками таких військових адміністрацій. У населених пунктах, де створено військові адміністрації, переліки закладів базової мережі місцевого рівня формуються відповідною військовою адміністрацією населеного пункту та затверджуються начальником такої військової адміністрації.

Конкретизовано алгоритм щорічного оновлення інформації про склад базової мережі в умовах воєнного стану. У строк до 20 березня виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, військовими адміністраціями населених пунктів (у разі їх створення), районними у м. Києві військовими адміністраціями подаються переліки закладів базової мережі місцевого рівня, затверджені відповідними радами, начальниками військових адміністрацій, відповідній обласній, Київській міській військовій адміністрації в електронній формі у форматі Excel за затвердженою формою.

Уточнено також підстави, коло суб'єктів, порядок і механізм виключення закладу культури чи закладу освіти сфери культури з базової мережі.

1 грудня 2023 р. Кабінетом Міністрів України прийнята постанова № [1260](#) «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2023 р. № 812».

Внесені зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2023 р. № 812 «Про затвердження Типового положення про Раду з питань внутрішньо переміщених осіб».

Органам місцевого самоврядування рекомендовано забезпечити формування складу рад з питань внутрішньо переміщених осіб з урахуванням прийнятих змін.

Зокрема, рекомендовано утворювати склад Ради у кількості не більше 30 осіб. Чисельність представників органу, при якому утворено Раду, має становити не більше однієї третини осіб, а чисельність внутрішньо переміщених осіб – не менше ніж 50 відсотків кількісного складу членів Ради. Доцільно, щоб до складу Ради входили внутрішньо переміщені особи, яким виповнилось 18 років, місцем фактичного проживання яких згідно з довідкою є адміністративно-територіальна одиниця, яка є адресою останнього задекларованого/зареєстрованого місця проживання внутрішньо переміщеної особи, на юрисдикцію якої поширюються повноваження органу, при якому утворено Раду, в тому числі що є представниками переміщених суб'єктів господарювання.

Також до складу Ради слід включати по одному представнику від громадських об'єднань та благодійних організацій, діяльність яких спрямована на забезпечення та захист прав внутрішньо переміщених осіб і реалізацію проектів у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

3 15 грудня 2023 року набирає чинності закон "[Про адміністративну процедуру](#)", який встановлює новий порядок взаємодії держави та органів місцевого самоврядування з громадянами та бізнесом.

Цей Закон регулює відносини органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації, з фізичними та юридичними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ у дусі визначеної Конституцією України демократичної та правової держави та з метою забезпечення права і закону, а також зобов'язання держави забезпечувати і захищати права, свободи чи законні інтереси людини і громадянина.

Радники Програми "ULEAD з Європою" надаватимуть підтримку для розвитку спроможності територіальних громад у впровадженні цього закону.

Правова практика

Велика Палата Верховного Суду роз'яснила деякі питання щодо повернення апеляційної скарги (постанова від 18 жовтня 2023 року у справі № [910/10939/22](#)).

Велика Палата Верховного Суду визначила, чи може суд повернути апеляційну скаргу у зв'язку з несплатою судового збору в разі відмови в задоволенні клопотання про звільнення від його сплати, висловленого в заяві про усунення недоліків апеляційної скарги. Якщо після постановлення судом ухвали про

залишення апеляційної скарги без руху та надання скаржнику строку на усунення її недоліків, а саме подання доказів сплати судового збору, скаржник звернувся до суду з клопотанням про звільнення його від сплати судового збору, суд може залишити таке клопотання без розгляду з підстав пропущення строку його подання або за заявою скаржника поновити цей строк і розглянути клопотання по суті.

У разі залишення судом клопотання про звільнення скаржника від сплати судового збору без розгляду або відмови в задоволенні такого клопотання суд постановляє ухвалу, яку направляє скаржнику. Отримавши її, скаржник повинен виконати ухвалу суду про залишення апеляційної скарги без руху, а саме надати суду докази сплати судового збору. Якщо скаржник не встигає цього зробити до закінчення строку, наданого судом або встановленого законом на усунення недоліків, він може звернутися до суду із заявою про продовження або поновлення вказаного строку.

Для цього перед постановленням ухвали про повернення апеляційної скарги з підстави неусунення скаржником її недоліків суд має переконатися, що скаржник отримав ухвалу про залишення без розгляду або відмову в задоволенні його клопотання про звільнення від сплати судового збору та має розумний строк для його сплати і подання заяви про продовження чи поновлення строку на усунення недоліків разом з доказами сплати судового збору.

Державна регуляторна служба на своєму офіційному сайті [оприлюднила позицію Держводагентства](#) щодо питання отримання дозволу на спеціальне водокористування.

Відповідно до статті 49 Водного кодексу України, спеціальне водокористування здійснюється на підставі дозволу, який видається юридичній особі, фізичній особі або фізичній особі-підприємцю територіальними органами Держводагентства (секторами в областях). Форма дозволу на спеціальне водокористування та форма нормативного розрахунку водокористування і водовідведення затверджені наказом Мінприроди від 23.06.2017 № 234, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21.07.2017 за № 887/30755.

Форма зазначеного нормативного розрахунку водокористування і водовідведення передбачає, що одна юридична особа (фізична особа або фізична особа-підприємець) заповнює його, враховуючи кожне місце здійснення водокористування та кожен випуск зворотних вод у межах однієї області або м. Києва.

Форма дозволу на спеціальне водокористування також передбачає встановлення загального ліміту забору та використання води для однієї юридичної особи (фізичної особи або фізичної особи-підприємця) в межах однієї області або м. Києва. Ліміт забору води у дозволі встановлюється для кожного джерела водопостачання. Крім того, у формі дозволу передбачено, що вказуються назви усіх водогосподарських ділянок, у межах яких знаходяться джерела водопостачання та приймачі зворотних (стічних) вод у межах області.

Забір та/або використання води в об'ємі до 5 кубічних метрів на добу – це максимальний обсяг забору (використання) однією юридичною особою, фізичною особою або фізичною особою - підприємцем у межах області на добу протягом року з урахуванням сезонного режиму роботи.

Тобто, при заборі та/або використанні води в об'ємі до 5 кубічних метрів на добу, крім тієї, що використовується для виробництва (входить до складу) напоїв та фасованої питної води, однією юридичною особою, фізичною особою або фізичною особою-підприємцем у межах області і відсутності скиду зворотних вод у поверхневі водні об'єкти дозвіл на спеціальне водокористування отримувати не потрібно.

Міністерство соціальної політики України оприлюднило [Наказ від 30.11.2023 р. №467-Н](#), яким затвердило Методичні рекомендації щодо організації ввезення транспортних засобів, товарів військового та подвійного використання в умовах воєнного стану.

Методичні рекомендації стосуються зокрема ввезення автомобілів швидкої допомоги, транспортних засобів для перевезення осіб з інвалідністю, що передаються установам соціального захисту, громадським організаціям осіб з інвалідністю, транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення для підприємств, установ і організацій, що фінансуються за рахунок бюджетів, органів місцевого самоврядування для забезпечення соціально-економічних потреб територіальних громад.

Можливості для громад

«Громада 4.0 — створюємо проекти цифрової трансформації» — це серіал для представників органів місцевого самоврядування, лідерів цифрової трансформації, фахівців громадських організацій та ініціативних груп, які займаються розвитком цифрових проєктів на місцевому рівні.

Завдяки серіалу ви зможете чітко визначити потребу, залучити мешканців до моделювання рішень, підготувати чіткий план впровадження та реалістичний бюджет, а також навчитись презентувати вашу ідею перед потенційними донорами. Гайда за новими знаннями! Освітній серіал вже доступний за посиланням: osvita.diia.gov.ua/courses/hromada-4-0

Освітній серіал створено за ініціативи Міністерства цифрової трансформації України, міжнародною організацією SocialBoost в рамках проєкту «Громада 4.0» за підтримки Європейського Союзу і його держав-членів Німеччини, Польщі, Данії та Словенії для платформи Дія.Освіта. Зміст освітнього серіалу є виключною відповідальністю його авторів та не обов'язково відображає позицію Програми «U-LEAD з Європою», Європейського Союзу і його держав-членів Німеччини, Польщі, Данії та Словенії.